„Danskeren,"

ET NYHEDS- OG OPBYGGELSES-BLAD FOR DET DANSKE FOLK I AMERIKA.

udgivet af
Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebraska.

„Danskeren" udgaar Onsdag i hver Uge.
Pris pr. Aargang:
De Forenede Stater $1.50. Udlandet $2.00
Bladet betales i Forskud.
Bestilling, Betaling, Adresseforandring, etc. med Undtagelse af Bidrag til Bladets Indhold adresseres
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

Alle Bidrag til Bladets Indhold — Korrespondancer, Afhandlinger og andre Artikler — sendes til dets Redaktør:
A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post office as second class matter.

Advertising rates made known upon application.

I Tilfælde af, at Bladet ikke modtages regelmæssigt, bedes man klage til det stedlige Postkontor. Skulde dette ikke hjælpe, bedes man henvende sig til „Danskeren"s Kontor.

Naar Læserne henvender sig til Folk, som averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede, bedes de altid omtale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Støtte.

Af 20,000,000 unge Mænd i dette Land, i Alderen fra 16 til 35 Aar, siges 7,000,000 at tilhøre en eller anden Kirkeafdeling, 2,000,000 besøger Kirken af og til, og de øvrige 11,000,000 antages at være helt fremmede for Kirken.

Takoma, Washington, vil eksperimentere med Oprettelsen af Kaffehuse, naar Saloonerne lukkes den 1. Januar 1916. Past. E. C. Bloomquist af den svensk lutherske Augustana Synode er Formand paa „Social Service Board"s Komite den Sag angaaende.

Ohio Joint Synodens Komite, der forestaar Arrangementet for Reformations-Jubilæet, har udstedt Kald til tre Mænd og anmodet dem om at anvende deres Tid til at holde Foredrag og samle ind til Samfundets Jubilæumsfond. Alle Præsterne i Synoden anmodes om at holde en særlig Jubilæums-Prædiken første Søndag i September.

Elleve lutherske Præster i Paris, Frankrig, er med i Krigen, og under deres Fraværelse leder Lægmænd Gudstjenesten i deres Kirker. Og ti af Arbejderne ved det lutherske Blad „Temoignage" er ligeledes med i Felten, saa Bladets Udgivelse har midlertidigt maattet ophøre, men det er atter siden December udkommet sammen med et andet Blad.

I 168 Aar har det ved Princeton Universitet været en tvungen Sag for Studenterne at overvære den daglige Andagt. Nu har man gjort det til en frivillig Sag. Andre Institutioner af samme Klasse som Princeton har for længe siden afskaffet tvungen Deltagelse i Andagt. Man venter med Interesse paa at se, hvad Virkning Forandringen i Princeton vil have.

Los Angeles, Calif. har ifølg. Am. L. Surv. det største Bibelinstitut i Verden. Det er 13 Etager højt og har kostet $1,500,000. Dets Auditorium har Siddepladser til 4,564 Mennesker. Der er 683 Sovværelser i det, og Indkomsten af disse ventes at ville blive $150,000 om Aaret. Instituttet er bekendelsesløs (inter-denominational). Dets Opgave er Studiet af Bibelen i den Hensigt at gøre Mænd og Kvinder skikkede til at arbejde i Kirken.

En ny Orient. Japan fortsætter sine Bestræbelser for at bringe Kina under sin Beskyttelse og Ledelse i den Hensigt — siger de, som studerer Situationen — eventuelt at sammensmelte hele den gule Race til een stor Nation, hvori Japan skal være den dominerende Faktor. Den vældige Betydning af, hvad der gaar for sig, har Folk i Europa og Amerika kun ringe Begreb om, væsentlig fordi Begivenhedernes Gang trænges ud af Dagspressen af Krigsbegivenhederne i Europa og beslægtede Interesser.

Amerikanske Methodister har begyndt en Kampagne, hvis Opgave er at forøge Kirkens Medlemstal med 250,000 i Løbet af et Aar. Den angivne Forøgelse i 1914 var over 160,000. Blandt Methoderne, der skal bringes i Anvendelse, er, at der i enhver Methodistkirke i Landet mindst een Gang hver Søndag skal udstedes offentlig Opfordring til Folk om at slutte sig til Kirken. Speciel Fejring af „Den stille Uge" og en speciel Anstrængelse i Paasken. — Medens vi vel sætter Pris paa Bestræbelsen for at samle Mennesker ind i Kirken, saa synes dette os at skeje for meget ud fra det apostoliske Spor og ind paa verdslig „business" Methode.

„Den danske Kirke"s Formand meddeler i „Kl. Sml.", at Past. V. S. Jensen har opsagt sin Gerning som Præst for Mgh. i Manistee, Mich. Past. Jensen skriver: „Siden mit Helbred for 3 Aar siden fik et Knæk, har jeg ikke kunnet gøre mit Arbejde saaledes, at jeg selv kunde være nogenlunde tilfreds dermed. Jeg trænger til en Hvile, og jeg kan ikke se, at jeg kan faa den uden ved at forlade Gerningen en Tid."

Et nyt politisk Parti i Opkomst. I Forventning om at faa Kirkerne, Kvindestemmeretsbevægelsen, forskellige borgerlige Velfærdsforeninger og andre beslægtede Elementer med har Antisaloon-Ligaen i Amerika henstillet Muligheden af en Sammenslutning med de nationale Forbudskræfter til eet stort politisk Parti, der vil have lige saa stor numerisk og financiel Styrke som noget af de gamle Partier. Praktiske Planer søges, og blandt disse, siges der, er Dannelsen af Bibelklasser, som vil urgere Kristnes Ret og Pligt til at hævde borgerlig Retfærdighed som Politikkens væsentligste Maal.

„Uncle Sams" sidste Ord til Tyskland.

Rimeligvis har de fleste af vore Læsere haft Anledning til i Dagspressen at læse vor Regerings sidste Note til Tyskland, offentliggjort d. 24. ds. Vi skal derfor i Stedet for Notens Ordlyd her meddele en Udtalelse fra Washington om den:

„Efter sit Indhold er Amerikas sidste Note til Tyskland et Ultimatum. Saadan var Samstemningen af den officielle og diplomatiske Mening her i Dag (24. Juli).

Efter Formen var der intet af Ultimatum i den, derom var alle enige. Den gjorde ikke Fordring paa Svar inden en vis Tid. Den gjorde overhovedet ikke Fordring paa Svar. Men den var sikkert alligevel Amerikas sidste Ord. Den specificerede det mindste, som United States vil tage imod, dersom venskabeligt Forhold skal fortsættes mellem Washington og Berlin.

Noten indeholder ingen ligefrem Trusel om noget vist, som U. S. vil gøre, dersom dets Ønsker ringeagtes, men den udtrykker, at Ringeagt vil „constitute an unpardonable offence" og „must be regarded as deliberately unfriendly" (vil være en utilgivelig Forargelse og blive betragtet som overlagt uvenlig).

Temmelig nær en Trusel — det var, som der argumenteredes, og den Slutning, som øvede Kritikere kom til angaaende Noten.

Angaaende Udfaldet saa vel som om, hvad Tyskland vil mene at være i dets Interesse at gøre, derom var Meningerne delte. Nogle mente, at det vilde anse Amerikas Venskab for altfor værdifuldt til at mistes, for værdifuldt, maaske, ved en fremtidig Fredsslutning fremfor for nærværende, — at det vil betænke sig paa at faa saa godt som hele Verden imod sig, — at det vil betragte amerikansk passiv om ikke aktiv Fjendtlighed som noget, der ikke bør tages let. Andre heldte til den Anskuelse, at Tyskland vil føle, at det har intet at tabe ved at faa een Fjende mere ved Siden af dem, det allerede har, — at det i visse Henseender vilde blive stillet friere ved at kunne føre sin Undervandskrig imod Amerika som en Fjende i Stedet for som mod en neutral Magt, — at Stolthed vil holde det fra at give efter.

I hvert Fald var der ingen Meningsforskel med Hensyn til een Ting: Det gælder sikkert Tyskland nu; der kan ikke blive mere Talen-frem-og-tilbage.

Diskussionen er til Ende; Den tyske Regering behøver slet ikke at svare. Men dersom den svarer, maa dens Svar blive en Indgaaen paa Amerikas Fordringer. Og dersom den ikke svarer maa den enten imødekomme, eller der maa sket et Brud mellem de to Lande.

Det var i den Forstand, man saa paa Noten som væsentlig et Ultimatum, skønt den ikke var det i teknisk, diplomatisk Forstand."

— — —

Tyskklands Forhold under Note-Udvekslingen med United States angaaende Lusitanias Sænkning m. m. har faaet os til at tænke paa Søren Kirkegaards Ord: „Det er svært for et Menneske at erkende sin Synd; der er kun een Ting, som er sværere, det er at bekende den."

Det skønnes af flere Ting, at den tyske Regering godt ser, at den har forbrudt sig ved, som den har ført sin Undervandskrig, forbrudt sig baade imod internationale Love og Vedtægter, og mod Humanitetshensyn; den tilbyder saaledes ikke alene at lade neutrale Skibe være i Fred, men den har til Dels forandret denne sin Krigsførelse; og allerede ved det, at den vil skyde Skylden for Lusitanias Torpedering paa England, indrømmer den, at der er begaaet en Forbrydelse, som nogen maa bære Skylden for. Men tilstaa, bekende sin Forbrydelse, sin Synd, det er, hvad hele Noteveksling viser, at den kvier sig ved.

Ligesaa med Krænkelsen af Belgiens Neutralitet. Vedkommende tyske General bad Belgien om Lov til at føre sin Hær gennem Landet imod Frankrig; men da Begæringen blev afslaaet, gik han paa Trods af Afslaget, altsaa efter paa Forhaand at have indrømmet, at han begik en Forbrydelse. Krigen imod Belgien blev begyndt uden Krigserklæring fra nogen af Siderne. Men i Stedet for at indrømme og bekende Forbrydelsen, har Tyskland siden søgt og søger at retfærdiggøre sin Invasion i Belgien som en strategisk Nødvendighed og dels ved at henvise til et Dokument, som man flere Uger efter, at Forbrydelsen var begaaet, fandt i Brussel. Dette leder for Resten Tanken hen paa et andet kendt Ord, som ofte er brugt til at retfærdiggøre en Forbrydelse med: „Hensigten helliger Midlet"; thi Tyskernes Hensigt med sin Færd imod og i Belgien var jo da i Tyskernes Øjne hellig!

— — —

Det bør endnu bemærkes, at skønt vor Regerings sidste Note til Tyskland almindelig betragtes som et sidste Ord, og der gøres Fordringer ikke alene med Hensyn til fremtidig Gentagelse af Forurettigelser mod amerikanske Borgere, men ogsaa paa Erstatning, saa vidt Erstatning kan gives, for dem, der satte Livet til ved „Lusitania"s Undergang, og Noten saa alligevel diplomatisk set ikke er et Ultimatum, det maa sikkert tages som Udtryk for, at vor Regering vil søge at undgaa Indblanding i Krigen, paa samme Tid som den vil hævde Landets Ære og dets Borgeres Rettigheder. Muligt at dette „sidste Ord" bliver en staaende Protest imod den ulovlige Krigsførelse, der ankes over, og at den diplomatiske Forbindelse mellem vort Land og Tyskland kan afbrydes. Men det behøver ikke at betyde Krigserklæring. Desuden har vor Regering jo ingen Tilbøjelighed vist til at stille sig paa en bestemt Side af Konflikten i Europa. Den hævder blot Principper og Rettigheder, der maa hævdes saa vel over for den ene som over for de andre krigsførende.

Udsendelsesmøde m. m.

Det er Danskerens Læsere bekendt, at Kand. P. C. Ligaard blev ordineret paa Aarsmødet i Luck paa Kald fra den skandinaviske ev.-luth. Menighed i Brisbane, Queensland. Siden Aarsmødet har Pastor Ligaard rejst noget omkring i Samfundet og holdt Møder.

Søndag d. 18. Juli havde Menigheden i Hampton foranstaltet en Udsendelsesfest for Past. Ligaard og hans tilkommende Hustru. Menigheden og dens Præst Pastor A. Th. Schultz havde venligst indbudt undertegnede til at deltage i denne Afskedsfest for vore Missionærer til Australien. Dagen oprandt som en rigtig Højsommersdag med stærk Varme; Varmen tog dog af opad Dagen, saa det blev helt køligt. Mange Mennesker samledes til baade fra det store danske Settlement og fra andre Egne, saaledes 6 svingende Automobillæs fra Staplehurst (der er ca. 40 Mil mellem Staplehurst og Hampton).

Stedets Præst holdt Altergang og undertegnede prædikede over Dagens Tekst om Bespisningen i Ørkenen. Der blev optaget en Kollekt for Australmissionen.

Om Middagen var der Fællesspisning. Der var mange sultne Munde, om end ikke saa mange som i Ørkenen. Det var Menighedens Kvinders Sag at sørge for denne Bespisning, og de sørgede godt for os, saa ogsaa vi „spiste alle og bleve mætte".

Om Eftermid. var der atter Møde, hvor Pastor Ligaard talte først og derefter undertegnede. Om Aftenen var der Slutningsmøde. Stedets Præst sluttede. Dermed skiltes vi med et:

Gud ske Lov for Dag, der gaar,
og for Dag, der kommer.

Onsdag d. 21. Juli holdt Pastor Ligaard Bryllup med Sygeplejerske Miss Ane Eskildsen, Datter af Lars Eskildsen og Hustru, Hampton. Vielsen udførtes af Stedets Præst selvfølgeligt. Efter Vielsen holdtes Bryllupsfesten i Brudens Hjem. Der blev under og efter Bryllupsmaaltidet talt og sunget. Pastor N. P. Lang med Hustru og Datter og Pastor Ingvard M. Andersen og Hustru deltog ogsaa i Bryllupsfesten. Og der blev i „Jesu Navn holdt Bryllupsgilde", saa det utvivlsomt vil blive de nygifte en Glæde at se tilbage til og mindes derovre i deres fjerne Hjem.

Dagen efter, altsaa den 22. Juli, forlod de nygifte Hampton for at begynde den lange Rejse til Brisbane, Queensland. De vil under Vejs standse paa New Zealand og besøge Virksomheden blandt danske der, og ligeledes gøre et Ophold i Melbourne, Australien, hvor der findes adskillige Danske.

I Melbourne har Danskerne, (maaske var det i Forbindelse med Normænd og Svenske dersteds) haft en dejlig Kirke. Men ak, da der ingen var til at forkynde Guds Ord, blev Kirken solgt til den katolske Menighed, og er i dens Eje den Dag i Dag og vil næppe kunne købes tilbage. Ja, det maa kaldes et Tilbageslag; maatte Missionen blandt vort Folk derovre komme i Opgang. Lad os ogsaa bede for vore Missionærer der og for Herrens Gerning i den australske Mission.

Ivar Marius Hansen.

Fra Japanmissionen
eller
en lille Forklaring.

Naar der i Pastor Winthers „Brev fra Japan, Nr. 60" i „Danskeren" af 21. Juli staar om „Syvstjernen" fra Kurume, og naar jeg saa har rejst rundt og i mange Menigheder sagt, at vi har henadti unge Mænd, som har stillet sig til Tjenesten i GudsRiges Sag i Japan, da vilde jeg nødig, at Folk der udfra skulde slutte, at jeg har overdrevet. Derfor vil jeg herved gøre Regnskab for mine Udtalelser. De unge Mænd, som jeg har talt om, er: 1) Matsumato (døbt som Barn andet Steds, men omvendt i Kurume); 2) Inadomi, som studerer her i Amerika, og derfor naturligvis ikke hører med blandt dem, der er kommet til Præsteskolen i Kumamoto; 3) M. Kameyama, 4) J. Miura, disse sidste, som nu blev færdige med deres teologiske Uddannelse i Juni d. A.; 5) A. Muto; 6) S. Okuma; 7) K. Kameyama; 8) T. Tsuboike; 9) Kameyama (den tredie); saa er der Kajimura og M. Mima, som begge gerne har vildet være ind paa Skolen. Jeg skriver dette for at undgaa Misforstaaelse. Men Pastor Winther har dog Ret i, at der er lige syv, som er kommet ind paa Skolen i Kumamoto. Inadomi er her i Landet, T. Tsuboike har været hindret hidtil af Krigen, og M. Miura (en Broder til J. Miura) og Kajimma har kun gaaet med Ønsket om at komme paa Skolen, men har af forskellige Grunde været hindret deri. Der er altsaa ingen Ueverensstemmelse mellem Past. Winthers „Brev" og mine Udtalelser.

Venlig Hilsen,

J. P. Nielsen.

Højskolestævne i Elk Horn.

For en Tid siden skrev Mr. Jens Dixen et Stykke i Danskeren om Afholdelse af et Højskolestævne i Elk Horn. Menighedens Folk læste hans Artikel med megen Interesse. Ved vort sidste afholdte Menighedsmøde blev Sagen bragt frem til Forhandling, og det blev enstemmigt vedtaget at byde et saadant Stævne velkommen, om det lader sig realisere, hvad vi haaber. I Aar er det jo 40 Aar, siden Højskolen her blev begyndt.

Jens Dixen, som jo er en af Skolens gamle Elever, bad andre udtale sig i Sagen. Endnu har ingen ladet høre fra sig. Dog er vi vis paa, at mange af Skolens Elever, fra ældre og nyere Tid, vilde være glade ved at mødes i Elk Horn. Vi venter derfor, at ogsaa andre vil lade høre fra sig.

Skal Tanken virkeliggøres, da maa der handles snart. Der skulde gerne planes i god Tid, særlig med Hensyn til et godt Program, for at Mødet kan blive saa frugtbringende som muligt. — September Maaned vilde vist være den bedste Tid for Mødets Afholdelse. Den meste Travlhed er da forbi, og Træerne er endnu grønne.

Altsaa: Menigheden udsender herved sin mest hjertelige Indbydelse til det paatænkte Stævne.

Paa Elk Horn Menigheds Vegne.

C. C. Kloth.

„Vi bliver allesammen Tyskere."

Mens jeg sidder her paa Ellis Island, med al min Taalmodighed næsten opbrugt, fordi jeg har ventet nu snart i to Dage paa at faa en Sag frem for „Special Inquiry Board", summer det om Ørene paa mig med Krigshistorier og dels Profetier. Blandt andet er der en, der lægger Beslag paa min Opmærksomhed ved at sige: „Vi bliver allesammen Tyskere; thi ingen kan besejre dem. Nu tager de Rusland og siden Frankrig, derefter den øvrige Verden."

Dette var for meget for mig. Jeg drejede min Stol rundt og protesterede. Han og de andre vilde have mine Grunde, og jeg svarede: Dette, at Russerne gaar tilbage er simpelthen begrundet i Mangel paa Ammunition. Russerne kan godt gaa tilbage hele Sommeren og endda vinde Sejr. Russerne maa gaa tilbage, indtil de faar Ammunition. Det, som de Allierede nu særlig lægger Vægt paa, er at tage Konstantinopel. Konstantinopel maa først tages, inden der sker noget afgørende i denne Krig. Naar denne By tages, faar Rusland først Luft. Den kan da sælge sin Hvede og sin Olie til de andre Allierede og faa indført al den Ammunition, den behøver. Først naar Konstantinopel falder, begynder Krigens frygtelige Kramptrækninger. De Allierede vil da kunne sende deres Tropper fra Tyrkiet ind i Østrig i Følgeskab med (maaske alle) Balkanstaternes Armer, der nu har faaet Blod paa Tand og vil gerne være med at dele Byttet.

„Ja, men de kan ikke tage Konstantinopel," raabte den anden. „Jeg siger," vedblev han, „de kan ikke tage Konstantinopel."

„De vil faa at se, de tager den," svarede jeg. „Profeteien siger, den vil falde, og Tyskernes Herredømme er ude."

„Tyskerne kan ikke besejres, Konstantinopel kan ikke tages, og vi vil alle komme til at bøje os under Tyskernes Jernhæl, al Frihed, Humanitet, Kultur og Civilisation vil bliver som blæst bort fra Verden. De vil komme til at erfare det. Vi alle vil komme til at sukke under disse Kaar." „Don't you forget it", afsluttede han under nogen Heftighed.

Telefonen ringede, og jeg maatte gaa for at forfølge min Sag for „Board"en. Siden traf jeg ham paa Skibet, og han vilde gerne vide noget om, hvad Bibelen (Profetien) siger om Tyrkerne, deres Herredømme og Konstantinopels Fald. Saaledes sluttede Krigshistorien med en Bibeltime, der maaske kan efterfølges af flere. Bibelens Ord staar dog, naar alt det øvrige ramler. Og der er næppe nogen Fare for, at vi allesammen skal blive Tyskere.

Ellis Island den 23. Juli 1915.

J. J. Kildsig.

Danmarks-Korrespondance.

Kommer Danmark med i Krigen?

Nobel-Fredspræmietageren Fr. Bajer udtaler sig.

Paa min Anmodning har den forhenværende Folketingsmand, Forfatteren Frederik Bajer fremsat sin Anskuelse om ovenstaaende Spørgsmaal.

Hr. Bajer, der nylig er fyldt 78 Aar, er som bekendt Stifter af „Dansk Fredsforening" og „Verdens-Fredsbureauet" i Bern; i 1871 var Hr. B. med til at stifte „Dansk Kvindesamfund" og i 1907 den nordiske interparlamentariske Forbund. Hr. Bajer, der i næsten 25 Aar havde Sæde i Rigsdagen, fik i 1908 tildelt Nobels Fredspris, og han har været Delegeret ved et Utal af Fredskongresser og interparlamentariske Konferencer; en større Samling historiske o. a. Afhandlinger foreligger fra hans Haand.

Hr. F. Bajers Ord og Mening har derfor en særlig Vægt og vil blive hørt med Interesse.

Hr. B. siger:

Sandsynligheden for, at Danmark skulde blive inddraget i Krigen er efter min Mening meget ringe, saa længe det har en Regering, som er fast besluttet paa at ville hævde den strengeste Neutralitet ligelig til alle Sider, — og saa længe de krigsførende Magter føler sig overbeviste om, at dette er den danske Regerings alvorlige Villie.

Regeringens politiske Farve i den indre Politik bør derfor af Hensyn de ingen videre Rolle. Den danske er radikal, men f. Eks. den svenske konservativ. Alligevel kan og vil denne uden Tvivl vise sig lige saa strengt neutral som den danske.

Regeringens Modstandere i den indre Politik bør derfor af Hensyn til dens Opgave i den ydre — saa længe Krigen varer — midlertidig opgive deres Opposition saa meget som muligt. Regeringens Opgave kan endda blive vanskelig nok. Den faar nok at kæmpe imod, selv om Oppositionen i den indre Politik ophører under Krigen.

De krigsførende Magter vil stadig søge at friste, lokke eller true de neutrale Stater til at opgive deres Neutralitet. Og de vil altid finde aabenbare eller skjulte Hjælpere blandt det neutrale Lands egne Borgere. Blandt disse findes nemlig flere end man tror, som ønsker deres Fædreland inddraget i Krigen, dels af ideelle, dels af materielle Grunde.

En neutral Regerings Stilling imellem store krigsførende Naboers Sammenstød er derfor lige saa vanskelig og farlig som en Linedansers, hvor Linen er spændt ud imellem eksploderende Forværkerigenstande. Regeringen maa føle et uhyre Ansvar. Thi et eneste Fejltrin kan fremkalde uoprettelig Skade.

Enhver Dansk, som ønsker, at Fædrelandet ikke skal styrtes ud i Krigens Malstrøm, hvor det let kan gaa under, bør derfor — saa længe Krigen varer, af al Magt støtte Danmarks nuværende Regering, hvor meget han efter Krigen maatte have at udsætte paa den i den indre Politik.

Glædelig var derfor den Tillidserklæring, som Regeringen fik af Folketinget Torsdag den 17. Juni 1913. Alle politiske Partier i Regeringen viste sig enige om at støtte den nuværende Regering under Krigen. Det er kun udenfor Folkerepræsentationen, at nogle — dog vistnok kun et lille Mindretal i Folket — søger at rokke Ministeriets neutrale Stilling.

Naar jeg er saa ubeskeden at mene, at mine Ord i denne Sag dog vejer noget, da er det, fordi jeg i en meget lang Aarrække — ja vel siden 1875 — særlig har studeret Spørgsmaalet om Danmarks Neutralitet fra de ældste til de nyeste Tider. Den sidste Frugt af mine Studier har jeg nedlagt i et Værk paa ikke mindre end 816 Sider: „Nordens, særlig Danmarks Neutralitet under Krimkrigen". Nu kan man vel indvende, at Begivenhederne ikke gentager sig. Men saa længe Danmark har den samme vigtige strategiske Beliggenhed ved Indløbet til Østersøens Port imellem Europas fire største Sømagter, — saa længe ændres ikke væsentligt de Grundsætninger, som gælder for Neutralitetens Hævdelse. Og som den kundigste Forfatter om Svejts's Neutralitet har udtalt: „Ikke let vil man finde et andet Forhold, for hvilket den historiske Erfaring er en saa god Læremester i Politik som for Neutraliteten."

Alberti.

Som bekendt repræsenterede Højesteretssagfører Lunn for Retten et Par af de Andelsmejerier, der ikke vilde indgaa paa den af „Den sjællandske Bondestands Sparekasses Likvidationsafdeling med „Danmarks Landsmænds Smøreksportforening i Likvidation" indgaaede Overenskomst om Afvikling af det indbyrdes Mellemværende ved Betaling af ½ Million Kroner, og efter at Højesteretsdommen er gaaet de to Mejerier imod, har Hr. Lunn paa N. Olaf Møllers Forlag udsendt en lille Bog, betitlet: „Alberti og hans Skygge" og indeholdende Aktstykker fra Albertiperioden og fra den store Proces: Forfatteren har sendt os et Eksemplar til Anmeldelse.

Bogen giver en kort Skildring af Albertis Udvikling til Storforbryder og fremhæver de Forhold og Personer, der gjorde ham det saa let at blive en saadan. Særligt kritisk Lys kaster Hr. Michael Lunn over Revisor, Landstingsmand og forhenværende Landbrugsminister Ole Hansen, om hvis i Forhøret d. 26. Februar 1909 afgivne Forklaring om, hvorfra han havde sin Viden om Eksportforeningens Gæld til Sparekassen, Hr. Michael Lunn siger, at den „for at bruge et meget mildt Udtryk er i aabenbar Strid med Sandheden".

Hr. Ole Hansen har da ogsaa i Pressen taget til Gennæle mod den Beskrivelse, der er givet af hans Revisorvirksomhed, men man skulde synes, at en Landstingsmand ad Rettens Vej bør søge at rense sig mod Beskyldninger som Hr. Lunns.

I øvrigt er det nærmest ugørligt i faa Ord at anmelde den lille Bog. Den skal læses.

Tørken.

Den tørre Tid er over os, Landet fattes Væde, og Landmanden klager. Det gør han ganske vist altid, men i Aar er det med Grund. For Høsten truer med at slaa fejl, og det er jo noget, der ikke gaar ud over Landmanden alene. Den eneste Trøst, vi har, er den, at Forsommeren i 1868 var værre, idet der da i København faldt 10 m. m. Regn i Maj og Juni — mod 54 i de samme to Maaneder i Aar.

Der blev da ogsaa forleden Søndag bedt i Landets Kirker for Regn.

Særlig galt stod det til i Ringkjøbing Amt, hvor Beboerne allerede var belavede paa en Katastrofe, da Regnen i sidste Øjeblik — i Juni Maaneds sidste Dage — kom og bløde Marker og Enge op. Høet stod dog ikke til at redde; det giver kun en Tredjedel i Udbytte af, hvad der er sædvanligt. Men Rugen bliver alligevel skøj — om det saa havde reget 14 Dage i Træk, var det ikke blevet normal Afgrøde; det er Kærnen der er ringe. Baarsaden og Roerne derimod tegner lysere.

Paa Lolland skal Regnmangelen have foraarsaget, at Brøndene tørrer ud, saa mange Beboere maa gaa baade en halv og en hel Mil for at hente Vand.

En kraftig langvarig Bløde nu, straks, den kan maaske gøre Underværker. Men kommer den ikke, og nu, straks, ja — da gaar vi sikkert en alvorlig Tid i Møde, naar Aarets Høst skal omsættes i Brød og betales af Forbrugere.

Edvard Spore.

Den tyske Presse om vor Regerings sidste Note.

Berlin (via London), 26. Juli. — Provinspressen er væsentlig enig med Pressen i Berlin om, at den amerikanske Note er aldeles utilfredsstillende og lader Tyskland intet andet Alternativ end at fortsætte sin Undervandskrig imod fjendsk Handel uden Hensyn til Følgerne, med mindre „Storbritanien som Følge af den ventendes Note fra Washington ser sig bestøjet til at forandre sin ulovlige Blokkadepolitik."

„Kølnische Zeitung" siger efter at have gennemgaaet Forhandlingens forskellige Trin:

„Det tyske og amerikanske Standpunkt er lige saa vidt forskellige ved Enden som ved Begyndelsen, og en Forstaaelse er yderst umulig paa de Grundlag, som U. S. byder.

Tyskland vil hverken tilstaa det forkerte i Sænkningen af Lusitania, ej heller give Erstatning for de dumdristige Amerikanere, som omkom derved. Tyskland vil fortsætte sin Undervandskrig paa samme Maade som i de sidste to Maaneder. Det vil fortsætte at tage Hensyn til amerikanske Skibe og Passagerer og vil haabe, naturligt, at Udviklingen ikke vil lede til at gøre Forholdet til U. S. A. mere spændt."

„Frankfurter Zeitung" siegr ligesaa med Hensyn til Lusitanias Sænkning og begrunder det saaledes:

„Først — fordi det vilde lægge Skylden paa de brave Officerers Skuldre, der handlede efter Ordre, og dernæst — fordi Betaling af Erstatning vilde blive mistydet som Udtryk for, at Tyskland erkendte, at det havde handlet forkert."

Det er Prøver paa Tonen i den tyske Presse.

En tyrkisk Revolte. London, 20. Juli. 50 tyrkiske Officerer af Garnisonen i Adrianopel er blevet skudt for at have foranstaltet en anti-tysk Sammensværgelse, meddeler et Telegram fra Saloniki til Romerbladet Tribuna.

N. P. Madsens Skrifter.

Følgende Skrifter af Past. N. P. Madsen er nu atter paa Lager efter for en Tid at have været udsolgt hos os:

Poul 20
Paa Flugt . . .20
Ole 20
Gud kan 40
Husandagtsbog, ib. $2.00
„ med Guldsnit 2.40

Danish Luth. Publ. House.
Blair, Nebr.